

8

Oppvekst

Arbeidsområder

Oppvekst ble etablert september 2018 og består av skolene, barnehagene og barnevernet. I tillegg har vi stabs- og støttefunksjoner. Det er 352 årsverk i område oppvekst. Netto driftsramme er på 279,7 mill. kroner.

PPT og de private barnehagene er holdt utenfor (ca. 61 årsverk til sammen).

Oppvekst felles

Felles omfatter ledelse av området, saksbehandling, SLT og fagkoordinator for barn og unge. Tverrfaglig team er også en del av oppvekst felles. Inn under denne budsjett delen regnskapsføres en rekke tjenester som ikke er regnskapsført på de ulike virksomhetene. Eksempler på slike tjenester er skoletilbud for fosterhjemselever, elever som går på private skoler og som trenger spesialundervisning, skoleskyss og felles kompetanseutvikling.

PPT

Kommunens utgifter til PPT er lagt til skole felles. Disse kostnadene kommenteres ikke spesielt siden dette er et interkommunalt foretak der kommunens kostnader er bestemt etter en fordelingsnøkkel (antall barn i barnehage og skole per kommune). Fra 2020 vil tjenesten bli kommunal da Rennesøy og Finnøy går sammen med Stavanger kommune. Kvitsøy ønsker fortsatt samarbeid med Randaberg PPT.

Grunnskolen

Generelt

Skolens samfunnsmandat er bredt og mangfoldig. Formålsparagrafen og læreplanverket legger grunnlaget for skolens ansvar for at elevene skal mestre sitt eget liv. Alle elever skal ha et godt faglig utbytte av opplæringen og mestre grunnleggende ferdigheter. Elevene skal oppleve mestring og trivsel, i et godt og utviklende læringsmiljø. Fellesskolen skal sikre alle lik tilgang på opplæring uavhengig av foreldrenes betalingssevne. I Randabergskolen går det innværende skoleår 1504 elever.

Randabergskolen har gode resultat på nasjonale kartlegginger og brukerundersøkelser. Det skyldes både elevenes og foreldrenes arbeid, men også at vi har gode læringsmiljø i Randabergskolen. Kvalifiserte lærere som deltar i utviklingsarbeid og tar etter- og videreutdanning er viktige suksessfaktorer. Det samme er tilgang på gode fysiske forhold, læremateriell og oppdatert kunnskap, som kan legge grunnlag for en praktisk, relevant, utfordrende og motiverende opplæring for elevene. IKT-satsingen i Randabergskolen har vært viktig og gitt oss mange muligheter, men har sakket litt akterut pga. manglende midler de siste par årene.

Alle elever er forskjellige, og alle elever skal ha en opplæring tilpasset sine forutsetninger. Det krever at det også settes av ressurser til tilrettelegginger og spesialundervisning der det er nødvendig. I Randabergskolen ønsker vi å bruke mest mulig ressurser i fellesskapet, og få dette til å fungere så godt at de fleste elever kan ha sin opplæring innen de samme rammene.

Vi er derfor med i flere forskningsprosjekt der målet bl.a. er å få erfaring og verktøy til å ha en inkluderende praksis for flest mulig. Det krever at vi ser på hvordan vi bruker ressursene, men også at det er tilgang på ressurser til å styrke grupper og fellesskap.

>> I Randabergskolen går det innværende skoleår 1 504 elever.

De fleste elever trenger og ønsker å lære i samhandling med andre, og sammen med PPT arbeider vi nå både med system- og individfokus, for å ivareta den enkelte elevs læring på best måte. De siste års nedskjæringer har gjort at det er færre muligheter til å bruke ressurser fleksibelt og for å styrke læringsmiljøet generelt, likevel arbeider vi for å redusere behovet for spesialundervisning gjennom å styrke den ordinære opplæringen så mye som mulig.

Alle skolene har elever som har behov for omfattende tilrettelegginger, som er ressurskrevende og som det er utfordrende for skolen og lærerne å finne gode løsninger for. Noen elever får også forsterket tilbud gjennom ATO-avdelingen.

Randbergskolen har hatt forholdsvis bra tilgang på utdannet personale til skolen. Mange lærere har tatt videreutdanning i ordningen Kompetanse for kvalitet, og hvert skoleår er flere under utdanning. Omfang og behov videre framgår av skolens kompetanseplan. Dette følger av de nasjonale kompetansekrav som er satt for undervisningspersonale. Skolene deltar også i ordningen med lærerspesialister, som skal være en mulighet til å beholde de engasjerte og gode lærere i skolen. Dette skoleåret har vi 6 lærerspesialister i Randberg, og de gode bidragsytere i skolenes utviklingsarbeid.

En ny nasjonal ordning med desentralisert, skolebasert kompetanseutvikling (Dekom) er etablert og Randberg inngår i utdanningsregion Midt-Rogaland, sammen med åtte omkringliggende kommuner og UiS. Skolene vil arbeide sammen på tvers av kommuner, og i partnerskap med UiS erfare og utvikle egen praksis innenfor valgte områder. I forbindelse med Fagfornyelsen (nytt læreplanverk) vil dette samarbeidsforumet være viktig både for å utvikle læreplanforståelse og implementering av nye læreplaner. Fagfornyelsen vil også kreve kompetanse, tid og oppfølging på alle ledernivå.

SFO (Skolefritidsordningen)

Ifølge Opplæringsloven §13-7 skal skolefritidsordningen legge til rette for lek, kultur- og

fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesse hos barna, og gi omsorg og tilsyn.

Alle barn på 1.-4. trinn har tilbud om SFO, og elever med særskilte behov har tilbud til og med 7. trinn.

Inneværende skoleår er det 332 elever i SFO i Randberg, 225 med 100 % plass. Alle søkere har fått tilbud. Elever som har ekstra oppfølging i skolen har ikke rett til det samme i SFO, og det kan være krevende. Kommunen har derfor satt inn ekstra personell, fordelt på behov på skolene, og i tillegg etablert et eget tiltak for noen få barn etter skoletid.

>> .. Vi ønsker å bruke mest mulig ressurser i fellesskapet ... slik at de fleste elever kan ha sin opplæring innen de samme rammene.

ATO (Avdeling Tilpasset opplæring)

Randberg kommune har opprettet en avdeling som gir tilbud til elever som trenger særskilt

tilrettelagt opplæring. Det er det enkelte barn sine foresatte som avgjør om deres barn skal være elev på nærskolen sin eller om barnet skal være tilknyttet ATO. Avdelingen betjener hele kommunen, og den er lagt til Harestad skole.

Skolens rektor har det overordnede ansvaret for avdelingen. ATO har egne lokaler på nye Harestad skole, men elevene er mest mulig i de klassene de tilhører. Skoleåret 2018-19 er det 10 elever tilknyttet ATO.

Glade Goaelever ser fram til å få en god og trygg skoleveg. Her fotografert under åpningen av nytt Goakryss, 21. august 2018.

Harestad skole, men elevene er mest mulig i de klassene de tilhører. Skoleåret 2018-19 er det 10 elever tilknyttet ATO. Elevene på ATO får SFO-tilbud fra 1.-7. klassetrinn på skolen, fra 8. trinn får de tilbudet på avlastningssenteret.

Introbasen/tospråklig opplæring

Randaberg kommune har flere år hatt en introbase (innføringsklasse) for fremmedspråklige barn, lagt til Grødem skole. Introbasen varierer i antall elever, gjerne i løpet av skoleåret.

Barna som går på introbasen er både barn av flyktninger og av arbeidsinnvandrere. Antall elever har variert, og prognosene var slik at det ikke ville være behov for eget tilbud for disse elevene, men at dette skulle ivaretas på den enkelte nærscole.

I løpet av våren 2018 endret behovet seg og antall fremmedspråklige elever økte. Introbasen er dermed beholdt og ivaretar språkopplæring for de nyankomne elevene fra alle skolene. Morsmåslærerne/tospråklige lærere er delvis tilknyttet basen, slik at elevene der, med hjelp av sitt morsmål, kan lære norsk språk og kultur raskere. Grødem skole administrerer basen og har personalansvar for morsmåslærerne/tospråklige lærere tilknyttet basen.

I alt 67 elever har særskilt norskopplæring dette skoleåret.

>> I alt har 67 elever særskilt norskopplæring dette skoleåret (ved Introbasen på Grødem skole).

Introbasen ved Grødem skole presenterer seg selv under Internasjonal festdag i Varen Randaberg kulturscene i oktober 2018.

Nøkkeltall, årsverk

Grunnskolen	Årsverk
Oppvekst felles	3,2
Harestad skole	64,9
Harestad skole, SFO	7,3
Harestad skole ATO	12,0
Grødem skole	53,4
Grødem skole, introbasen	6,0
Grødem skole, SFO	5,8
Goa skole	33,7
Goa skole, SFO	4,5
Tverrfaglig team	3,0
Totalt	193,8

Kommentarer til nøkkeltall, årsverk

Grunnskolesektoren har omtrent 10 færre årsverk i 2018 enn i 2017. Denne nedgangen er knyttet til generelle reduksjoner i budsjettene og mindre behov i ATO-avdelingen.

>> Grunnskolesektoren har omtrent 10 færre årsverk i 2018 enn i 2017.

Nøkkeltall, KOSTRA

Grunnskole	Randaberg			Gj.sn. gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2015	2016	2017	2017	2017	2017
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	64,0	93,7	82,8	43,4	33,7	33,4
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	216,0	218,9	198,0	135,0	133,6	126,6
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent) ¹	3,2	2,0	3,1	3,9	7,1	6,0
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	6,3	6,5	6,4	7,8	7,8	7,8
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8. trinn (prosent)	82,2	78,7	79,1	73,6	73,4	74,8
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	79,7	78,7	68,9	69,9	70,1	72,7
Gruppestørrelse 2 (antall)	17,6	17,2	17,2	17,1	16,8	17,1
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	40,9	41,7	42,1	41,5	41,4	41,5
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	28,4	27,0	25,9	25,6	22,5	23,9
Netto driftsutgifter (202 grunnskole) i prosent av totale utgifter (prosent)	24,3	23,0	21,7	20,8	17,8	19,6
Netto driftsutgifter (202 grunnskole) per innbygger 6- 15 år (kr)	89 534	90 344	90 275	84 718	85 610	82 468
Netto driftsutgifter (222 skolelokaler) i prosent av totale utgifter (prosent)	3,9	3,7	3,7	4,0	3,8	3,7
¹ Fra og med 2010 er driftsansvar privat inkludert i indikatoren.						

Kommentar til KOSTRA-tallene

Randbergskolen bruker mange årstimer til spesialundervisning. Prosentvis utgjør det ikke så mange elever, men hver elev får forholdsvis mange timer, sammenlignet med andre kommuner og nasjonalt. Skoleledelsen, sammen med PPT må se videre på om det er mulig å få til flere endringer her. Det er ønskelig at spesialundervisningen omfatter færrest mulig elever, slik at ressursene kan brukes så fleksibelt som mulig i en tilpasset undervisning. For noen elever vil det være behov for spesialundervisning for at de skal ha læringsutbytte og disse skal ivaretas.

Kostratall viser færre elever med behov for særskilt norskopplæring, samtidig som disse får flere årstimer undervisning enn tilsvarende kommuner. På grunn av endringen som beskrevet tidligere, med økning i elevantallet, vil ikke timetallet endres veldig.

Randberg kommune har fremdeles noe høyere netto driftsutgifter enn andre kommuner, men har de siste tre årene ikke økt - heller ikke i takt med pris- og lønnsstigning. Ser vi på netto driftsutgifter i %-andel av kommunens samlede utgifter ser vi at grunnskolen de siste årene stadig blir en mindre del og er i 2017 rimelig lik KOSTRA-gruppe 08. Dette betyr at skolen har samlet sett brukt mindre og mindre av kommunens samlede ressurser.

Barnehagene

Barnehagetilbud

Tjenesten barnehager er hjemlet i lov om barnehager og består av basis barnehagetilbud for barn i alderen 0-6 år i kommunale og private barnehager i kommunen i henhold til lov om barnehager. Tjenesten består av 10 barnehager; 6 kommunale og 4 private barnehager, samt styrket barnehagetilbud.

Det går 702 barn i barnehagene i Randberg. Kommunen er pliktig å tilby barnehageplass til alle barn som søker innen frist for hovedopptak og er 1 år innen november det året det søkes.

Forvaltning- og myndighetsoppgaver kommunen er forpliktet til å ivareta er et komplekst og tidkrevende arbeid som ivaretas av virksomheten overfor private og kommunale barnehager.

Randberg kommune har i tillegg innført 2 hovedopptak med rettigheter til barn som er tilflyttere til kommunen i samme aldersgruppe. Tilbudet omfatter i dag 90 % av barn i alderen 1-5 år i kommunen (0 % av 0-åringene). Tallene som brukes er 2017-tall da nyere tall ikke foreligger før i desember 2018.

Styrket barnehagetilbud

Styrket barnehagetilbud gir tjenester i kommunale og private barnehager i henhold til vedtak etter barnehageloven §§ 19 a-19 h og § 13, barn med særskilte behov. Styrket barnehage tildeler også ressurser til barnehager med flerspråklige barn.

Utdypende tjenesteindikatorer

I desember 2017 hadde alle styrere og pedagogiske ledere godkjent utdanning og ingen dispensasjoner fra utdanningskravet. Per oktober 2018 har vi innvilget dispensasjon fra utdanningskravet for 12 % av pedagogstillingene.

Andel barn korrigert for alder per årsverk er fra 01.08.2018 korrigert til å følge vedtatt norm. Andel barn som får ekstra ressurser i barnehagen utgjør 3,3 % av alle barnehagebarn i kommunale barnehager (ekskl. minoritetsspråklige).

>> *Randbergskolen bruker mange årstimer til spesialundervisning. Prosentvis utgjør det ikke så mange elever, men hver elev får forholdsvis mange timer, sammenlignet med andre kommuner og nasjonalt.*

I januar 2018 feiret Vistestølen barnehage 10 år med utendørsfest, pluss kaker, saft og kaffe inne.

Nøkkeltall, årsverk

Barnehager	Årsverk
Barnehage, felles	1,5
Vistestølen barnehage	22,5
Solbakken barnehage	22,5
Viste barnehage	22,5
Fjellheim barnehage	8
Myrå barnehage	22,5
Sande barnehage	14
Styrka barnehage	13,6
Totalt	127,1

Kommentarer til nøkkeltall, årsverk

Behov for færre barnehageplasser har medført en reduksjon i ansatte i de kommunale barnehagene i Randaberg. I barnehagene med 6 avdelinger er reduksjonen på 0,5 årsverk, mens de mindre barnehagene har en reduksjon på 1,0 årsverk.

>> Behov for færre barnehageplasser har medført en reduksjon i ansatte i de kommunale barnehagene i Randaberg.

Nøkkeltall, KOSTRA

Barnehager	Randaberg			Gj.sn. gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2015	2016	2017	2017	2017	2017
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	80,4	80,8	84,3	82,1	82,5	79,4
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	90,0	89,0	90,5	91,3	91,3	89,8
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	95,8	94,0	94,6	97,1	97,0	96,5
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager (antall) ¹	6,3	6,2	6,2	6,2	6,1	6,2
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	36,3	37,4	36,8	38,5	36,7	33,6
Andel barn, ekskl. minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i komm. barnehager (prosent)	4,3	3,2	3,3	3,7	3,6	4,3
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager, f. 201, per korrigert oppholdstid (kr)	60,0	60,0	59,0	62,0	65,0	67,0
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	74,7	88,6	83,9	78,5	81,4	76,8
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	17,0	16,9	17,0	16,1	14,5	17,0
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (kr)	131 556	132 497	141 726	141 304	145 121	143 704
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstid i kommunale barnehager (kr)	46,0	47,0	47,0	50,0	52,0	51,0

Kommentar til KOSTRA-tallene

KOSTRA-tall for barnehage er stabile og skiller seg i liten grad fra kommuner i gruppe 8 og fra landet.

>> Det er økning i antall flerspråklige barn i barnehage. I oktober var det 133 barn som representerer 30 ulike språk.

Barnevernet

Om barnevernstjenesten i Randaberg

Barneverntjenesten sin hovedoppgave er å beskytte barn mot omsorgssvikt og motvirke at barn lider fysisk eller psykisk overlast. Barneverntjenesten skal vurdere alle bekymringsmeldinger som kommer og sette i gang undersøkelse når det vurderes at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter loven. Barneverntjenesten har ansvar for iverksetting av tiltak i hjemmet, plassering i fosterhjem eller i institusjon når behovet tilsier det.

Fra 1. januar 2015 ble kommunene Rennesøy og Finnøy en del av tjenesten. Barneverntjenesten er organisert som en vertskommunemodell med Randaberg kommune som vertskommune. Fra 1. februar 2018 inngikk Randaberg kommune en avtale med Kvitsøy kommune om å ivareta barnevernets oppgaver på Kvitsøy.

Tjenesten er organisert i tre team:

- Undersøkelse og oppfølging.
- Omsorg og tiltak.
- Enslige mindreårige (EM), som ivaretar bosetting av enslige mindreårige flyktninger og Odnaberget bofellesskap.

Hvert team har sin teamleder som også har ansvar i forhold til saksbehandling.

Produktivitet og dekningsgrad

Barneverntjenesten hadde i første halvdel av 2018 en utfordring med å gjennomføre undersøkelsene innen de frister som er satt. Dette er en stor kontrast fra tidligere år, da vi alltid har hatt fokus på denne lovpålagte oppgaven. Mulige årsaker til dette anses som gjennomført omorganisering, høyt sykefravær, samt store utskiftninger i ansattgruppen. Det ble satt inn tiltak for å endre utviklingen, og vi ser per i dag at vi igjen klarer å konkludere undersøkelsene innenfor de lovpålagte fristene.

Barneverntjenesten har nå et stort fokus på å gjøre en grundig og god jobb innenfor de lovpålagte fristene.

I alle saker der vi er inne med hjelpetiltak, skal det foreligge en lovpålagt tiltaksplan. Det at undersøkelsesarbeidet ble satt som førsteprioritet, har ført til at vi ikke har klart å overholde de krav vi har til tiltaksplaner. Videre ser vi også at dette har ført til at tiltaksplanene er evaluert i for liten grad. Barneverntjenesten har høsten 2018 igangsatt et arbeid for å sikre at en fyller lovkravene også på dette området.

Barnevernet har videre hatt fokus på barns stemme og medvirkning i sakene våre. Barnet skal alltid snakkes med, samt få uttale seg om sin egen situasjon. Barneverntjenesten har de siste årene opplevd en massiv økning i kravet om dokumentering i sakene, barns medvirkning, samt fagligheten i arbeidet.

Nøkkeltall, årsverk

Barnevern	Årsverk
362 Barne- og ungdomsvern	31,2
Totalt	31,2

Kommentar

De største utgiftspostene i barneverntjenesten er lønn til egne ansatte, lønn til fosterhjem og kjøp av institusjonsplasser.

Barneverntjenesten har tiltaksavdeling som gjør at vi i liten grad kjøper tiltak fra private aktører. Dette førte til at vi reduserte budsjettet for 2018 med 1 million kr. Det er svært viktig framover å ha økt fokus på tiltaksutviklingen i egen kommune, da barneverntjenesten i 2020 nærmest skal halveres i forbindelse med at vertskommuneavtalen med Rennesøy og Finnøy opphører.

For Randaberg er det svært viktig å sitte igjen med et tiltaksmangfold som vil sikre at barneverntjenesten fremdeles kan være nærmest selvhjulpent med egne tiltak når vi også blir færre ansatte. Dersom vi klarer å ha fokus på dette, vil det ha fordeler som viser seg gjennom kompetanseheving i ansattgruppen, samt at det vil få en positivt langtidseffekt på budsjettet for barneverntjenesten.

Dersom barneverntjenesten skulle sitte igjen med lite tiltakskompetanse fra 2020, vil vi måtte kjøpe flere tiltak og budsjettet på denne posten vil måtte økes betraktelig. Refusjoner for utgifter til institusjon og fosterhjem overstigende den kommunal egenandel er lite forutsigbare inntekter. Disse styres av antallet plassøknader om seringer og om Bufetat innvilger kommunens refusjon. De siste årene har Bufetat skjerpet inn kravene til å innvilge refusjon.

Budsjettet for 2018 la til grunn høye refusjonsinntekter, noe vi nå ser at vi ikke vil klare å

oppnå. Refusjonsinntektene er justert til et mer realistisk beløp i budsjettet for 2019.

Barneverntjenesten kan vise til et underforbruk på klientkostnader. Liten bruk av institusjon er hovedforklaringen på dette underforbruket. Barneverntjenesten har stort fokus på tidlig innsats og utstrakt veiledning i hjemmet. Dette bidrar til å forebygge "tyngre" barneverntiltak som en institusjonsplass alltid vil være. Dette er også forklaringen at poster som barnehageopphold, opphold SFO og ettervern har overforbruk.

Nøkkeltall KOSTRA

Barnevern	Randaberg			Gj.sn. gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2015	2016	2017	2017	2017	2017
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	6 583	5 296	5 099	7 368	7 972	6 742
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	4,9	3,9	7,1	5,0	4,7	4,4
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	5,2	4,1	5,9	5,0	4,9	4,7
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (prosent)	4,3	4,5	4,8	4,3	3,8	3,6
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	46 078	60 549	55 378	41 231	47 588	42 313
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	57 056	49 632	63 664	31 246	37 956	35 683
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	639 234	541 522	548 827	386 613	429 639	398 470
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	42	37	31	22	20	21
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	82	94	94	91	87	88
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet (kr)	96 721	88 205	69 321	111 619	127 506	113 195
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak (kr)	153 247	118 525	106 211	169 989	207 522	187 781
Delen netto driftsutgifter til barn som er plasserte av barnevernet (funksjon 252) (prosent)	70	56	46	61	60	59

Kommentar til KOSTRA-tallene

Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år viser at Randaberg fortsatt har høy prioritet på barneverntjenesten sammenlignet med resten av landet. Samtidig viser tallene at hvert enkelt barn i barneverntjenesten i Randaberg koster mindre enn landsgjennomsnittet.

Samtidig ser vi en stor økning i prosent i forhold til barn med melding i 2017. Prosentandelen barn med undersøking øker også. Kostra tallene viser at de ansatte har relativt mange barn hver å forholde seg til (31 mot 20 som er landsgjennomsnittet).

Kommentarer til den økonomiske situasjonen og måloppnåelsen

Barnehageplass

Det er de siste årene vedtatt en utvidet lovfestet rett til barnehageplass. Nå har barn som er ett år innen november det året det søkes om plass, rett til en lovfestet rett til en barnehageplass. Fødselstallet i 2017 gikk ned med 25 %, som medførte at færre hadde behov for barnehageplass. Vi har dermed kunne tilby barnehageplass til barn som ikke har en rettighet, dvs. barn født i desember, tilflyttere og andre som ikke har søkt innen fristen.

De kommunale barnehagene har redusert barnegruppene tilpasset bemannings- og pedagognorm. Det betyr at det er færre barn i barnehagene fra høsten 2018.

Barnehageplass i andre kommuner

Tidligere år har flere barn fra andre kommuner gått i private barnehager i Randaberg, noe som har gitt oss merinntekter. Situasjonen er nå annerledes og flere fra Randaberg har nå barnehageplass i private barnehager i nabo-kommunene. Dette må dekkes av Randaberg kommune. For 2019 er det beregnet utgifter til andre kommuner på 2,28 mill. kr. Innsparingsforslaget i økonomiplanen for dette området kan derfor ikke gjennomføres.

Kommunale barnehager

Driftsbudsjettene til de kommunale barnehagene har vært på samme nivå de senere år, noe som etter hvert merkes. Det betyr mindre midler til leker og utstyr. Det er et uttalt behov for utskifting av større inventar og utstyr, samt solavskjerminger og rehabiliteringer som ikke kan løses innenfor rammen. Det har vært nedgang i barnetall og økning i voksentetthet i de kommunale barnehagene.

Private barnehager

I Randaberg er det 4 private barnehager. 3 barnehager er eid av foreldrene og 1 barnehage er et privateid AS. Barnehagene ivaretar 280 enheter (218 barnehageplasser).

Alle 4 barnehagene er 3-avdelings barnehager som tilbyr barnehageplasser til barn i alderen 0-6 år. Nyvoll barnehage utvider med en småbarnsavdeling fra januar 2019. De private barnehagene er fullfinansiert av tilskudd fra kommunen med rett til 100 % kommunalt tilskudd som tilsvarer det kommunen bruker på egne barnehager.

Flerspråklige barn i barnehage

Det er økning i antall flerspråklige barn i barnehage. Det er per oktober 133 barn som representerer 30 språk. Randaberg kommune har en flerspråklig veileder som bistår barnehagene med språktiltak, veiledning, observasjoner og særskilt språksatsing for de eldste barna. Styrkingen av flyktningarbeid er helt avgjørende for at barna skal få en god start. Mange barn er barn av nyankomne flyktninger og familiejenforening. Selv om antall flyktning i Randaberg synker, så øker fortsatt andelen barn i barnehage, siden mange familier har fått barn etter at de har kommet til Randaberg. Tiltak i forhold til integrering og overgang til barnehage er at barnehagetjenesten har brukt styringsmidler i forhold til flyktninger til å opprette en kommunal Åpen barnehage 2 dager per uke i 2018. Der har vi gjennomsnitt 15-20 barn, sammen med foreldrene der 1/3 av foreldrene er flerspråklige. Dette er et prosjekt som skal vare ut kalenderåret 2019.

Barn og voksne fra Åpen barnehage koser seg med lek under Barnas grønne dag i mai 2018.

Grunnskole

Med strammere økonomiske rammer har skolene de siste årene fått redusert sine budsjett. Det har vært stort fokus på KOSTRA-tall som viser at Randabergskolen er dyrere enn noen kommuner en sammenligner seg med. Randaberg kommune bruker nå ikke mer av netto-budsjettet enn gruppe 8 til skole.

KOSTRA-tall er alltid ca. 2 år gamle og tar ikke opp i seg de endringene som er gjort de siste to årene.

Viktig å merke seg når det gjelder budsjett for 2019 er at det nå er en økning i elevtall i Randaberg kommune. Dette kompenseres det ikke for i budsjett for 2019. en viderefører den sparingen som er lagt i økonomiplanen.

Vi har fått en lærernorm i grunnskolen. I følge ferske GSI-tall ser det slik ut for vår kommune (tall under er fra GSI 2018 - normtall (stilling +/- ift. norm)).

- Goa - 13,9 (1,2) / 19,1 (0,5) / 17,2 (1,2)
- Grødem - 17,7 (-1,3) / 20,8 (0,1) / 20,3 (0,3)
- Harestad - 18,0 (-1,6) / 17,8 (1,9) / 19,9 (0,7)

Dette viser at det blir krevende for Grødem og Harestad å nå lærernormen neste år, når det innskjerpes videre til 15 elevtime per lærertime på 1.-4. klassetrinn og 20 elevtimer per lærertime på 5.-10. trinn.

Ikke-lovpålagte tiltak i skolene blir vurdert hvert år og redusert for å nå budsjettkravene. Det er prosesser i skolens ledelse, sammen med fagforeninger, for å finne den beste måten å redusere i kostnader.

Fra 2018 er Randabergskolen en del av den nye nasjonale desentraliserte kompetanseordningen, i partnerskap med skolene i kommunene i Midt-Rogaland. Dette er en nasjonal satsing der staten bidrar med mye penger, og som skal virke over år. Ordningen forplikter kommunene til også å ta deler av kostnaden. Fra 2019 vil skolene forberede seg på å ta i bruk de nye læreplanene (Fagfornyelsen), som skal gjelde fra høsten 2020. I tilknytning til denne vil det være mye arbeid med å sette seg inn i de nye planene, samt kostnader med læremidler tilknyttet nye læreplaner.

skal virke over år. Ordningen forplikter kommunene til også å ta deler av kostnaden. Fra 2019 vil skolene forberede seg på å ta i bruk de nye læreplanene (Fagfornyelsen), som skal gjelde fra høsten 2020.

Byggetrinn 2 ved Harestad skole

I rådmannen sitt budsjettforslag, foreslås det å utsette byggetrinn 2 ved Harestad skole. Ut fra en helhetsvurdering er det nødvendig. Informasjon om dette er gått ut. Slik oppvekstsjefen forstår det, er det forståelse for denne utsettelsen, også blant de som jobber på "gamle-skolen". Det oppstår likevel et behov for å se på organisering og utfordringer på skolen, knyttet til at en skal være på to steder over lengre tid. Dette arbeidet skal vi gjøre sammen med de tilsatte og ledelsen på skolen i året som kommer.

Barnehage

Færre barnefødsler i 2017 gjorde innføring av pedagognorm og bemanningsnorm i barnehagene mye enklere. Barnehageplass i andre kommuner er fortsatt en stor utgiftspost. Selv om vi har full barnehagedekning, så velger noen foreldre at deres barn skal gå i private barnehager i andre kommuner. Det betyr store kostnader for Randaberg kommune. Driftsbudsjettene til de kommunale barnehagene har vært på samme nivå de siste årene, noe som etter hvert merkes, med mindre midler til leker og utstyr. Det er behov for utskifting av større inventar og utstyr, samt solavskjerminger og rehabiliteringer, som ikke kan løses innenfor rammen.

Fra 2019 skal barnehagene i Randaberg inn i regional kompetanseutvikling, med omtrent samme organisering som for skolene. På barnehagefeltet kalles det REKOM. Vi håper å få til noen synergieffekter av å ha fått skole og barnehage i samme tjenesteområde. Blant annet kan det gjelde skolering av ledernivå i barnehage og skole.

>> I rådmannen sitt budsjettforslag, foreslås det å utsette byggetrinn 2 ved Harestad skole.

Det foreslås å utsette byggetrinn 2 ved Harestad skole.
Bygget er planlagt skal bygges bak til venstre i bildet.

Barnevernet

Det er nødvendig å ha fokus på de forebyggende tiltakene fremover. Det er gjennom tidlig intervensjon at vi kan forhindre omsorgssvikt og skjevutvikling hos barn og unge. Videre vil dette være med å redusere/forhindre plasseringer som medfører store utgifter for kommunen over år. Vi ser videre at kostnadene på det forebyggende området kan stige da vi nå igjen kan ha et fokus på den faglige oppfølgingen, samt sitter med en fulltallig ansatte gruppe som vil klare å følge opp familiene på en bedre måte. Barneverntjenesten vil måtte bruke tiden fremover mot 2020 til å tilrettelegge for en god og forsvarlig drift av barneverntjenesten i Randaberg. Vi vil måtte se på antall stillinger, samt nødvendig kompetanse som kommunen er tjent med å ha i egen tjeneste. I denne prosessen er det svært viktig å ivareta de ansatte på en slik måte at vi er fulltallige frem til delingsprosessen starter.

Enslige mindreårige flyktninger (EM)

Teamet for enslige mindreårige flyktninger består av 6,9 årsverk (10 ansatte) hvor personalet har turnusarbeid, utenom teamleder som har dagarbeidstid. Barneverntjenesten drifter et eget botiltak for enslige mindreårige, Odnaberget bofellesskap. Bofellesskapet er døgnbemannet og har 4 plasser for ungdom over 15 år. Foruten dette botiltaket, følger ansatte også opp enslige mindreårige som bor i hybler med tilsyn. Randaberg kommune hadde en sekundærbosetting av enslige mindreårige flyktninger (EM) i 2018. På grunn av færre asylankomster til landet, ble ikke Randaberg kommune anmodet om å bosette enslige mindreårige i 2018. Akkurat nå er det høyst usikkert om IMDi vil anmode kommunen om å bosette enslige mindreårige (EM) i 2019.

Barneverntjenesten må ta høyde for at det mest sannsynlig ikke vil bli bosatt EM neste år. Dette vil få innvirkning på finansieringen av barneverntjenesten sitt botiltak, med lavere inntekter fra staten. En stor del av utgiftene til EM arbeidet er knyttet opp til lønnskostnader. Integreringstilskudd og særskilt tilskudd fra staten følger den enkelte ungdom som blir bosatt i kommunen.

I løpet av høsten 2018 avslutter barneverntjenesten hjelpetiltak/ettervernet for flere ungdommer. Uten nye bosettinger neste år, vil barnevernet ha ansvar for 7 enslige mindreårige flyktninger fra 1. januar 2019.

Nye tiltak som er innarbeidet i budsjettet

Skole

I budsjettet for 2018 vedtok kommunestyret og ikke kjøpe inn Chromebook på 5.-7. trinn. Samtidig ble det bedt om en sak til HOL som omhandler fordeler og ulemper ved bruk av Chromebook/digitale læremidler i skolen. Saken skulle spesielt omtale hensynet til personvern. I HOL-møtet 18/4-2018 ble saken lagt fram. I rådmannens kommentarer i samme sak, står det at rådmannen vil legge midler til kjøp av utstyr tilbake i budsjettforslag for 2019. Dette tiltaket medfører en kostnad på 600 000 kroner per år.

Introbasen

I fjor la vi inn et innsparingstiltak basert på et forventet redusert behov. På tross av færre flyktninger til kommuner har vi fortsatt mange barn i skolealder med behov for grunnopplæring i norsk på Introbasen. Andre tertialrapport 2018 viser at vi har et overforbruk i størrelsesorden det vi la som innsparing i budsjett 2018. Dette tiltaket justerer budsjettet tilbake til 2017-nivået for 2019. Jamfør også at tiltak som øker innsparingen i 2019 ikke blir videreført. Dette tiltaket medfører en ekstra kostnad på 700 000 kr.

Lønn

Innsparing 0,5 % lønn per år og innsparing ut-over 0,5 % per år. Innsparingen er fordelt på skoler og barnehager etter en fordelingsnøkkel.

>> Uten nye bosettinger neste år, vil barnevernet ha ansvar for 7 enslige mindreårige flyktninger fra 1. januar 2019.

Nye tiltak som ikke er innarbeidet i budsjettet

Sommerjobbprosjektet

I sak til HOL den 17/10-18 ble det informert om sommerjobbprosjektet for 2018. Dette er et prosjekt som får veldig gode tilbakemeldinger fra deltakerne, foresatte av deltakerne og fagpersoner i kommunen.

I 2018 ble prosjektet i stor grad finansiert av prosjektmidler fra barnefattigdom, SLT-tiltak og Glidelåsen. Disse midlene har kommunen ikke

for 2019. Dersom Sommerjobbprosjektet skal videreføres, må det tilføres friske midler. Dette tiltaket medfører en kostnad på 230 000 kr per år.

Harestad byggetrinn 2

I rådmannen sitt budsjettforslag foreslås det å utsette bygging av byggetrinn 2 Harestad skole.

>> Dersom Sommerjobb-prosjektet skal videreføres, må det tilføres friske midler.

Her er EM-teamet, som jobber med enslige mindreårige flyktninger i kommunen. De er 10 ansatte fra 7 ulike nasjoner. Fra venstre: Lilian Grønnestad, Audun Østensen, Cathrine Dahle, Mirta Elida Thu, Nathan Cummins, Aynur Bozyil, Ahmed Nuur Haji, Vibeke Gjertsen (leder) og Tamila Shamileva. Tedno Tsegay var ikke til stede da bildet ble tatt.